

Prenumerata
miesięcznie 2 zł. gr
kwartalnie 6 zł. gr
rocznie 18 zł.
numer jed. 40 gr

ZIEMIA WŁODAWSKA

ORGAN SAMORZĄDOWO-SPOŁECZNY.

Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca..

Ceny ogłoszeń
za teksten:

cała strona — 21. 60
pół „ — 21. 35
ćwierć „ — 21. 15
drobne ogłoszenie
za wyraz — 10 gr.
najmniejsze ogłosze-
nie 1 zł 50 gr.

Adres Redakcji i Administracji: Sejmik Powiatowy we Włodawie.

Listy do Redakcji należy adresować: Włodawa, skrzynka pocztowa № 24.

Tobie, młodzieży!...

TOBIE, która do orlich rwiesz się lotów...

TOBIE, dla której DOBRO RZECZYPOSPOLITEJ jest rzeczywiście najwyższem
[prawem...

TOBIE, czystej, nieskażonej politykierstwem, tą straszną wadą naszą...

TOBIE, która na sztandarze czystą dłońią wysoko niesionym wypisałaś jako hasło
[dla Ciebie najświętsze — „MOCARNA OJCZYZNA“...

TOBIE, co rwiesz się do lepszego jutra z płomienną wiarą, że żaden wysiłek dla
[NARODU podjęty na marne nie pójdzie...

TOBIE, niecierpliwej, iż praca Twoja idzie jeszcze za powoli..

TOBIE, walczącej uporczywie z falą apatii, ciemnoty, zacołania...

TOBIE, i dzielnym Kierownikom Twoim, którzy pragną wieść Cię na wyżyny ideału...

TOBIE, nasza NADZIEJO i DUMO, na znak, że bacznie śledzone są Twoje pory-
[wy i ceniona Twoja praca

numer niniejszy poświęca

REDAKCJA

KURS ROLNY PRZEDKONKURSOWY

w OPOLU

Ludzie ci wstępują do swego zawodu, godzą się na podejmowanie olbrzymich ze względu na różne okoliczności wysiłków, mających za cel przygotować społecznie dorastającą młodzież.

Jako materiał dostają najczęściej młodzież po ukończeniu szkoły wiejskiej miejscowej, którą dotąd kierował nauczyciel — tu więc powinna najwyraźniej zaznaczyć się współpraca nauczyciela z instruktorem.

Nauczyciel bowiem doskonale znając psychologię swych wychowanków, którzy teraz mają pozostać pod wpływem instruktora, powinien go odpowiednio poinformować zarówno co do młodzieży, jak również i całej wsi, którą, przebywając nieraz po kilka lat w jednym miejscu, zna dobrze.

Następnie instruktor, mający rozwinąć swą działalność w całym powiecie, musi ograniczyć swoją pracę wyłącznie do ogólnego pouczenia młodzieży w danej sprawie, udzielania jej wielu wskazówek co do dalszego postępowania — Samą zaś procedurę wypełnienia swych wskazówek w zastosowaniu praktycznym musi pozostawić dobrej woli młodzieży.

W tym momencie przychodzi kolej na nauczyciela. Powinien on czuwać nad dokładnym i umiejętnym zastosowaniem instrukcji. Powinien być kierownikiem prac. Ale postępować należy tak, aby ludzie zamiast mieć doń największe zaufanie zwracali się do niego we wszystkim.

W każdej organizacji społecznej wsi powinien znajdować się przede wszystkim nauczyciel, i tu nie musi zajmować naczelnego miejsca, ale raczej jakieś podrzędne stanowisko, i subtelnie musi kierować pracami stowarzyszenia, nawet nie dając poznać w wielu wypadkach, że to jest jego inicjatywa, jego rada lub że to on kieruje daną pracą.

Zaszczyt z tytułu naczelnych stanowisk może i powinien spaść na innych członków, którzy zadowoleni w swej ambicji, chętnie będą się garnęli do udziału pracy.

Tak pojmując swe stanowisko, nauczyciel będzie brał udział w życiu społecznym wsi, rozpraszać będzie te niezwalczone jeszcze dotąd ciemności w postaci niechęci do pracy, niechęci do podniesienia jej dobrobytu. Zniknie reszta niewolniczej odwiecznej trucizny, a wieś wyciągnie radośnie ramiona ku słońcu — wiedzy.

K. G.

Wystawa prac młodzieży

Młodzież wsi polskiej, do niedawna całkowicie zaniedbana i pozostawiona na pastwę niezawisze zdrowych instynktów, dziś znalazła zrozumienie swej sprawy i życia. Jej zarówno w swych przejawach fizycznych jak duchowych rozwija się bardzo pomyślnie. Bo kiedy jeszcze do niedawna młodzież ubiegłego pokolenia starano nagiąć do polityki trzech zaborców, której celem było bądź to zgermanizowanie lub zrusyfikowanie Jej, do czego używano różnych nieetycznych środków w imię zasady Machiawella: „cel uświęca środki“, dzisiejsza młodzież zdobywa coraz lepsze warunki rozwoju ciała i duszy.

Dziś, w przeciwstawieniu do postępowania obcych najeźdźców odsuwamy młodzież od zgubnych dla niej wpływów polityki, otaczamy opieką w pierwszej Jej młodości w szkole, a po ukończeniu tejże w specjalnie dla Niej organizowanych Kołach młodzieży i innych stowarzyszeniach, mających jeden wielki cel w swym założeniu: uczynić z każdej jednostki człowieka przygotowanego zarówno fizycznie jak i duchowo do spełniania trudnych obowiązków społecznych ze zrozumieniem gorliwie, dokładnie i sumiennie. Konieczność wyodrębniania jednostek znalazła właśnie głębokie zrozumienie u ludzi, którym powierza społeczeństwo misję pracy społecznej nad uzdolnieniem młodzieży do wejścia w formę społeczeństwa starszego. Ludzie Ci, posłannicy wielkiej i

Uwaga:

Skutkiem wypadku w drukarni, wydrukowano omyłkowo kolumnę 4-tą na 2-giem a]2-gą] na 4-tem.

zają piosenek ludowych i deklamacjami.

Po przedstawieniu wieczornica zjazdowa z wesołymi atrakcjami. Wszystkich naszych przyjaciół sympatyków i dobrze nam życzących prosimy o łaskawe wzięcie udziału w Zjeździe.

Zarząd O. Z. M. W.

Z wędrowek kol. Kaczora po powiecie

Nauczyciel, a praca społeczna

Wraz z blaskiem wiedzy zdobytej płomienia
W miarę jak widzeń krąg się rozprzestrzenia,
Wciąż obszar mroków nieprzebytych rośnie...

Wieś polska od zarania dziejów naszej Ojczyzny do dziś dnia odgrywa bardzo poważną rolę w życiu państwowym Narodu, kraj rolniczy bowiem, jakim jest Polska, musi opierać swe istnienie na dobrze zorganizowanej wsi.

Rozpatrywanie tej kwestii udawadnia nam jak zawsze wielką wagę przywiązywaliśmy do stancwiska w życiu państwowym wsi, aczkolwiek przez okres bardzo długi lekceważono rolę jej mieszkańców, niweczono wysiłki pojedynczych jednostek, zdążających do poprawy tej roli.

I właśnie takie swego czasu stawianie kwestii sprawiło, że do niedawna wieś polska, ten konieczny czynnik w rozwoju Państwa, była pogrążona w otchłani nędzy materialnej i moralnej i z kolei rzeczy nieweczyła bardzo często twórcze wysiłki jednostek, pragnących jej naprawy, jak koszmar zły, zatruwała jasne momenty życia Narodu polskiego, zwracając oczy jego przywódców duchowych na wieczne krwawjące swe rany.

Tak działo się w Polsce niepodległej, tak samo działo się w Polsce podległej. Macosze traktowanie wsi było powodem żalostnego jęku poety: „...hajdamackie rzućcie noże”, — aż w końcu przyszła dla wsi polskiej chwila wyzwolenia.

Już nasi wielcy przodkowie: Kościuszko, Staszic, Kołłątaj i inni szermierze o wolność ducha Narodu, starali się podnieść do godności człowieczeństwa wieś polską, lecz nie udało im się tej bolesnej sprawy całkowicie rozwiązać i długo ropiących ran całkowicie uleczyć, co w końcu nastąpiło w Polsce wolnej — naszych czasach.

Ziściły się i spełniają się w dalszym ciągu słowa natchnionego wieszczka, który wpatrzony w wizję promienną Wolnej Polski, wołał w uniesieniu proroczym: „*Jeden tylko, jeden cud, z szlachtą polską polski lud*”... W chwili spełniania się wielkiego Cudu Zmartwychwstania poruszono i załatwiono pomyślnie sprawę wsi polskiej.

I wydzwignięto ją z ciężkiego upadku materialnego i moralnego w jaki wtrąciły ją wieki a wieś polska odetchnęła swobodnie całą pierśią.

Nie bezpłodne były wysiłki nad przywróceniem jej do pożądanego stanu, bo powoli pobudziły szeregi samych włościan do pracy nad jej podniesieniem i dziś zapewniają jej coraz potężniejszy, aczkolwiek daleki jeszcze od ideału rozwój.

I dziś wieś polska rozwija się dobrze, a mając wielu światłych kierowników, dąży ku coraz większym wyzynom, o czym świadczy społeczne jej uorganizowanie; posiada cały szereg stowarzyszeń wiejskich, w których biorą udział zarówno starsi ludzie jak i młodzież.

Organizacje te których celem jest podnieść wieś polską z ciemnoty, umysłowej i nędzy materialnej oraz przygotować ją do brania udziału w życiu ogólnem państwa, muszą mieć światłych, ideowych przywódców, którzyby siłą prawego przykładnego życia i teźny duchowej wysoko wznosili sztandar głoszonych przez się idei, sami go nie skalali i nie pozwolili nikomu tego uczynić.

W tym wypadku oczy społeczeństwa kierowane są na osobę nauczyciela. Szczytne mniemanie o nauczycielstwie, że jest jakoby solą ziemi, kręgosłupem społeczeństwa musi tu znaleźć swe uzasadnienie. Nauczyciel musi dołożyć wszelkich starań, aby odpowiedzieć godnie włożonym na się obowiązkom społecznym.

Każdy nauczyciel powinien pamiętać o tem, że rola jego w ogólnem życiu wsi nie sprowadza się li tylko do spełniania obowiązków szkolnych, którymi obarcza go jego zawód, lecz sięga także poza szkołę, wkracza w życie społeczne wsi i tu każe mu brać czynny energiczny udział.

Wieś polska bowiem pomimo szybkiego tempa rozwojowego znajduje się jeszcze w tem stadium, że musi opierać się na kimś.

W wypadku tym często jedynym „kimś” jest nauczyciel. Nie wolno mu jest przeto nie przyjąć na się roli oparcia, w takim wypadku bowiem nie będzie on budowniczym Polski trwałej, potężnej lecz raczej niszcycielem fundamentów Jej życia.

Bardzo wiele może zdziałać na wsi nauczyciel — społecznik o trwałej nieugiętej woli, nie zrażający się żadnymi przeszkodami, jakie niezawodnie na drodze swej napotka.

Na wsi istnieje wiele organizacji społecznych w formie Kół Młodzieży, Kółek Rolniczych i t. p. których właściwymi przywódcami są zawodowcy instruktorzy.

Młodzi idą!

Dziś polskiej ziemi młodzież wieśniacza
Między pustkowiem wsi i ugorem,
Do lotu skrzydła orle rozłącza
Do walki staje z mroków upiorem.

Kajetan Sawczuk.

Przypatrując się rozwojowi pracy zorganizowanej młodzieży wiejskiej, łatwo zauważymy pocieszające objawy szybkiego rozrostu Kół po wsiach i niezwykłego przywiązania się do swej organizacji.

O wielkim rozmachu młodzieży wiejskiej świadczy najlepiej to, że niema obecnie takiej sprawy dla wsi żywotnej, którejby młodzież wiejska w mniejszym lub większym zakresie nie podejmowała.

Koła młodzieży wiejskiej w naszym powiecie jak to już pisaliśmy w jednym z poprzednich numerów „Ziemi Włodawskiej“ zaczęły organizować się już w zaraniu powstania Państwa Polskiego starając się dźwignąć kulturę wsi i zapełnić jej pustkę życiową.

Z czasem powstał Okr. Zw. Mł. Wiejsk. pow. włodawskiego jako oddział Centr. Z. M. W. z siedzibą w Warszawie, współpracującego z Centr. Zw. Kółek Rolniczych, jako organizacją starszego społeczeństwa wsi.

Pod tym sztandarem stoi twardo nasza młodość dnia dzisiejszego, chociaż formy organizacyjne nicco się zmieniły, bo dzisiaj Okręg. jest oddziałem Zw. Mł. Wiejsk. Wojew. Lubelskiego, który jednak swą centralę ma w C. Z. M. W.

Po należytem zorganizowaniu Okręgu, Koła rozpoczęły wydatniejszą pracę, dzięki pomocy zewnętrznej i inicjatywie tegoż, jak również materialnemu poparciu Samorządu Powiatowego.

Serce się dzisiaj śmieje na wieść, że istnieją 32 Koła w powiecie, które mozolną swą pracą wznoszą remizy strażackie, domy ludowe jak K.

Sportowcy z Różanki przed zawodami

M. W. w Zaliszczu ze swym niezastąpionym prezesem kol. Chrzanowskim Eugenjuszem następnie w Sławatyczach, Głębokiem, Podedwórze, Drozdówce i innych.

Cieszy się człowiek widokiem pięknie organizowanych przedstawień amatorskich, chórów śpiewaczych, kursów dokształcających, spólnych czytanek, cieszy się tężyzną fizyczną młodzieży, która z zamiłowaniem uprawia sporty i kształci się w kierunku zawodowym przez konkursy rolnicze.

Obecnie młodzież naszego powiatu spieszy na dzień 18 sierpnia b. r. do Włodawy na uroczystość Walnego Zjazdu, by się wspólnie poznać, naradzić nad losami swej organizacji, by się podzielić z braćmi swoim dorobkiem kulturalnym i by ująć w swe dłonie Sztandar Związkowy z rąk kapłana, jako symbol swego skupienia duchowego, swej dąжноsci i ideałów.

Idą wziąć na swe barki przyszłość wsi polskiej — idą by uwieńczyć przytoczone wyżej słowa wieśniaka — poety; „Do lotu skrzydła orle roztoczyć, do walki stanąć z mroków upiorem“.

B. R.

Program Walnego Zjazdu Okr. Zw. Mł. Wiejskiej pow. Włodawskiego.

Poniżej podajemy ostatnio ustalony program Walnego Zjazdu O. Z. M. W. we Włodawie w dniu 18 sierpnia 1929 r.

- Godz. 10 Zbiórka w sali „KINA ZACHĘTA“ i odmarsz do kościoła paraf. na nabożeństwo.
- „ 11—13 Nabożeństwo.
- „ 13—14 Poświęcenie sztandaru, pochód do pomnika T. Kościuszki, złożenie wieńca i powrót na salę obrad.
- „ 15—18 Obrady.
- „ 18—19 Przerwa.
- „ 21 Przedstawienie amatorskie, uroczyste tańcami ludowymi, insceni-

Członkowie K. M. W. w Różance, na starcie w dniu propagandy P. W. i W. F.

PO ZWYCIĘSTWO w PRACY

Na poletku kapuścianym u kol. Chlebowicza w Zabrodziu

szczytnej idei, podejmują nieraz lwie wysiłki w tym kierunku, nie zrażając się ani tem, że praca ich często bywa bezpłodną, lecz z uporczywością manjaków w myśl zasady Słowackiego: „...niechaj żywi nie tracą nadziei“, brną śmiało i odważnie do swego celu. I wysiłki ich w końcu przynoszą widoczne dla wszystkich rezultaty, czego przykładem konkretnym będzie zorganizowana przez młodzież tutejszego powiatu wystawa prac z dziedziny konkursów rolniczych, którą niebawem będą mieli możność wszyscy oglądać. Wystawa ta jest żywym świadectwem twórczej pracy młodzieży wsi polskiej. Jest ona dokumentem niezaprzeczonym tego, że młodzież wiejska pracuje i rozwija się duchowo. Jest egzaminem czynu młodzieży na stopień dojrzałości przed społeczeństwem starszem, które ma ją kierować na swoich następców. Dla młodzieży zaś wystawa będzie wielkim świętem—dojrzałym musi być duch, co porusza się na takie rzeczy, szerokie loty zakreślają skrzydła, co wzniosły czyn młodzieży na taki piedestał. Wystawa ta to jakby święto uczuć młodzieży, która potrafiła na podstawie wskazówek instruktorskich, wytknąć przedzie swych marzeń najgłębszych, wypielegnowanych przez przodków Jej, męczenników.

Ziściły się marzenia praojców i ojców naszych, mrących na dalekich równinach śniegiem zaspanych — Sybiru. Wieś polska żyje, a jako dowód jej zdrowotności młode pokolenie święcić będzie tryumf swej pracy.

Techniczne przygotowania do zorganizowania wystawy omówione zostały w artykule „Wychowanie Rolnicze“. Dodam tylko, że zawierać ona będzie ekspozyty z dziedziny hodowli rolniczej jako to: świnię, kury, ziemniaki buraki, kapustę i kwiaty. Sądzenie i nagrodzenie najlepszych wyników pracy posiada w swem założeniu ideał pobudki szlachetnego współzawodnictwa. Obiekt najlepszy, osądzony przez specjalną Komisję konkursową w skład której między innymi wchodzić będą delegaci z Ministerstwa Rolnictwa i C.Z.M.W. za najlepszy zostanie odpowiednio wynagrodzony. Aby zaś nagroda dostała się naprawdę zasługującemu na nią, sędziowie nie ograniczą się wyłącznie do wydania orzeczenia na mocy zewnętrznych cech ekspozytatu, lecz uwzględnią tu także stopień zainteresowania nią samego konkursowicza, posiadanych przez niego o tej rzeczy wiadomości, przejrzą i osądzą notatki, które dokładnie powyższe zlustrową. Poza tem nagrodzonym będzie nie najlepszy ekspozytat, lecz najlepsza praca konkursowicza, choćby ta mniej okazańście przedstawiała się w swej formie zewnętrznej — ekspozycie. Sędziowie tu muszą wyrazić wiele znajomości psychologii, która im dopomoże do wydania dokładnej sumiennej oceny — podstawy nagrody. Omawiając formę i jakość nagród Kom. Wych. Rol. uwzględniła tu wiele momentów natury ściśle psychologicznej: uznała w nagrodzie przede wszystkim podniecie szlachetną do intensywnej pracy w przyszłości, przy ewentualnych przygotowa-

niach chociażby do następnego konkursu. Uznała ją za słusne wyniesienie na pewne wyżyny pracy najlepszej w myśl maksymy: „cnota i dobro nagrodzonymi są“ i uznała w końcu nagrodę jako konieczny czynnik wzniecenia wpośród młodzieży szlachetnego współzawodnictwa, bo aczkolwiek idea nagradzania za pracę w jakiejkolwiek bądź formie była przez różnych w różnych czasach pedagogów zwalczana, to jednak większość ich ze współczesnymi na czele odpowiedziała się za nią, wychodząc z tych słuszných wyżej wymienionych pobudek. W dyskusji Kom. Wyk. Roln. nad jakością i rodzajami nagród poruszona została jako nagroda, nauka, postanowiono najlepsze wyniki nagrodzić stypendjami do szkół rolniczych i uniwersytetów ludowych, chodzi również o to by konkursowicze rozumieli, że największe dobro, to jest naukę zdobyli przez pracę w konkursach rolniczych. Jeśli potrafi konkursowicz ładnie odpowiedzieć na wszystkie pytania z zakresu swej pracy, o! to to powinno być u niego największą nagrodą, największym zadowoleniem, bo zadowoleniem jego duszy. Bo wszak te odpowiedzi mądre będą tylko jego odpowiedziami, to będą te ideały ubrane w formę słów, które on podczas swej pracy w duszy pielęgnował. To będą te ziarna, które zasiane ręką instruktora przyniosły mu taki hojny obfity plon.

Przypuszczać należy, że wystawa słuszenie na wiedzaną będzie przede wszystkim przez starsze społeczeństwo, które ma być tym jak powiedziane wyżej egzaminatorem stopnia dojrzałości w tej formie wyrażonego czynu młodzieży, a następnie przez samą młodzież. Bo, Młodzieży! — to Twoja praca splezentowana tu będzie, zbiorowy czyn Twej spiżowej woli, więc przyjdź i popatrz na dzieła rąk swych, na tryumf swych idei wiary i sił! Wejdz dumnie ze wzniesioną do góry głową jak zwycięzca, wejdz i śmiało staw czoło nieskazitelne tym, co mają pracę twoją sądzić. Bądź jasna, nieulekła, boś Ty tym czynem dowiodła społeczeństwu że żyjesz, że myślisz, czujesz i działasz, boś Ty tym czynem skowala silniej pierścień zaślubin z wolnością swej Ojczyzny, podałaś silną cegłę pod jej fundament. Wejdz więc tłumnie, zjednoczona w jedną rodzinę młodzieży z całego powiatu! Daj dowód bratniej miłości jaka Ci przyświeca w twej świętej pracy.

Wspomnienia z wycieczki.

Wśród gwaru podróżnych, tłoczących się z walizkami, wśród ogólnego zamętu, jaki zwykle poprzedza odejście pociągu ze stacji, wyłania się barwna gromada młodzieży i zmierza do przeznaczonego dlań przedziału.

Zamęt milknie na chwilę. Wszystkich oczy zwracają się na ochoczą grupę, od której tyle radości, tyle zapału, tyle wiary w siebie bije.

Z ust do ust leci pytanie... „Cóżto za wycieczka?“... To młodzież wiejska pow. włodawskiego zmierza do Poznania, by na P. W. K. przyjrzeć się potężne Ojczyzny swej, by tym więk-

szego zaczerpnąć zapału i chęci do pracy dla Niej.

Gwizd... ciężki sap lokomotywy... pociąg rusza z miejsca. Z trzydziestu piersi uderza w obłoki melodia „Pierwszej Brygady“. Ta piosenka, która przed laty, dla *najświeńszej sprawy* wiodła w pierwsze boje „szaleńców“ na czele z ukochanym Komendantem, wie dzie dziś następne pokolenie, by się cieszyło rozkwitem Polski owocem krwawej i nierównej walki tamtych — Bohat rów.

Wiedzie ich na Złot sfedrowanych Związków Młodzieży Wiejskiej by oni, Podlasianie uścisknęli dłoń braci z pod Wilna Wrześni i Krakowa.

Radości niema końca. Mimo że już świt, nikt ochoty nie zdradza do spania; ciągle deklamacje, monologi, piosenki.

To kol. Borówka z Drozdówki porywa wszystkich swym monologiem „Rezolutny Walek“ to znów kol. Szalecki ze Stawatycz, opowiada arcywesołe swe przygody z wojską, wreszcie zalotne koleżanki starają się rej wodzić wśród rozbawionych kolegów.

Grupa delegatów z powiatu Włodawskiego na Zjazd C. Z. M. W. do Poznania

Wieczorem jesteśmy w Poznaniu. Na stacji witają nas wydelegowani przedstawiciele organizacji zielono-białymi opaskami na rękawach; krótka wymiana pozdrowień i prowadzą nas na kwatery, gdzie po 26-cio godzinnej podróży, każdy układa się do snu, prócz kol. Rosy z Zabrodzia, który ze zrozpaczoną miną bładzi po korytarzach, gdyż brakło dla niego łóżka, aż kol. Kaczorek musiał mu przyjść z pomocą. Po chwili wszystko spało snem sprawiedliwych.

Nazajutrz w obrymiej hali zjazdowej na P. W. K. odbywały się obrady Złotu sfederowanych Zw. Mł. Wiejskiej oraz X Walnego Zjazdu Centr. Zw. Mł. Wiejskiej.

Przeszło dwa tysiące młodzieży z różnych dzielnic Polski, wzięło udział w tem święcie.

Złot powitali przedstawiciele Władz Państwowych i Stowarzyszeń oraz zrzeszonych organizacji.

Po przerwie rozpoczął obrady C. Z. M. W. Kol. Gi-rat trafiał do serc swym referatem ideologicznym, następnie kol. Stańczykowski przedłożył Zjazdowi konieczność wprowadzenia nowych form organizacyjnych.

Później prace w komisjach, przyjęcie wniosków komisji przez plenum, wreszcie wybory władz.

Wśród obradujących dała się zauważyć taka harmonia, takie zrozumienie wzajemne, jakby naprawdę radziła tu jedna wielka rodzina.

Na zakończenie wzniesiono okrzyk „kol. Gierat Prezes C. Z. M. W. niech nam długo żyje” okrzyk płynący z tysiąca przeszło serc, które kol. Gierat przez kilkoletnią pracę dla gromady związkowej, potrafił sobie zyskać.

Wieczorem piękne koleżanki z białostockiego inscenizowały szereg piosenek ludowych, budząc zachwyt nie tylko wśród zjazdowiczów, ale i licznie zgromadzonej publiczności.

Następnego dnia zwiedzamy, jak mówi Makuszyński ciocię Pewukę z domu Ratajską.

Wszystko tu tak dziwnie pociągające, takie piękne, takie potężne, takie ciekawe, że oczu trudno oderwać. Z żalem opuszcza się każdy pawilon, boć człowiek w nim długo zostać nie może, dlatego, że do zwiedzania dużo, a czasu stosunkowo niewiele.

Zapomina człowiek w zachwycie o wszystkim, o zmęczeniu o jedzeniu. Cieszy się na widok polskiej lokomotywy, która swymi rozmiarami mówi o wielkim rozwoju komunikacji i przemysłu ciężkiego. To znów gromadzi koło siebie tłumy wielka maszyna elektryczna, miotająca z trzaskiem iskrami piorunowemi. Tam zaś pawilon Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej budzi niepohamowany entuzjizm, bo tu w przestarzałej dzielnicy Piastów gdzie niedawno wniesiono pałac dla Wil-

helma II dziś stoi potężny polski płatowiec bojowy, budzący strach, wśród tłuszczy krzyżackiej.

A wieża górnośląska, a pawilon sztuki, łoświektwa, Polonia zagranicą, pawilon m. Lwowe, Krakowa... Boże! ta wystawa, to naprawdę uzdrowisko dla wszystkich pesymistów, dla wszystkich nie wierzących w obecną i przyszłą potęgę Polski.

Najdłużej zatrzymaliśmy się w pawilonach rolnictwa, oglądając rozwój tegoż, w ciągu pierwszego dziesięciolecia niepodległości. Slicznie urządzone półki pokazowe, z nawozami, bez nawozów, pawilon reform rolnych, organizacji rolniczych i inne.

Przekonała się nasza młodzież z tego co tam widziała, że rolnictwo w pierwszym rządzie decyduje o wartości gospodarczej naszego kraju, i że z tego tytułu praca na roli przynosi obywatelowi zaszczyt.

Aniśmy się spostrzegli jak był już wieczór i wystawę zamykano. Oczywiście wszystko się rozbiegło po „wesołym miasteczku”, po to by wróciwszy pod koc, opowiadać sobie przygody.

Jeden jechał aeroplanem Poznań—Włodawa via Korolówka, drugi na zwarjowanej kolejce, to na dzikim ośle, latającym dywanie, ten widział najpiękniejszą dziewczę światu, ów był we wsi arabskiej, a kol. Jasio Piwowar z Różanki podziwiał tresurę pcheł.

Tak się żyli nasi wycieczkowicze przez te parę dni, że rozstać się nie mogli. Jeszcze jeden uścisk dłoni, jeszcze jedno spojrzenie, ukłony ręką, aż wreszcie rodzinna chata i na długo miłe wspomnienie.

J. K.

Kurs dla przodowników we Włodawie.

Zdajemy sobie jasno sprawę z tego, jak wielkimi są zadania przodowników w pracy wychowania rolniczego. Oni tylko mogą sprawić, że do rozpoczętej pracy nie wkradnie się nieszlache-

tna rywalizacja. zazdrość i t. p., jak również, że konkursiści nie upadną na duchu, lecz trwać będą w dążeniu do osiągnięcia celu.

Od przodowników winna promieniować chęć i zapał do pracy, pod jego przewodem zespół winien zdobywać i dzielić się wiadomościami teoretycznymi, a następnie swoje przemyślenia, swe wiadomości stosować w praktyce, na poletku konkursowym czy w chlewisku, bo tylko wtedy kon-

Kurs dla przodowników we Włodawie.

kursy osiągną swój cel, tylko wtedy młodzież zrozumie, że największą nagrodą za pracę konkursową jest wiedza, to jest nauka, jaką przy tej sposobności zdobywa i że z pracy w gromadce, która się swymi wiadomościami i spostrzeżeniami dzieli, są wielkie korzyści.

A wówczas konkursy zstąpią nam szkoły rolnicze, do których większość młodzieży obecnie z różnych powodów uczęszczać nie może i hędą kuźnię przyszłego dobrego obywatela Państwa.

By przodownicy mogli bliżej zapoznać się ze swoim zadaniem, zdobyć większy zapas wiedzy fachowej — O. Z. M. W. we Włodawie zorganizował w czasie od 21 do 23 kwietnia r. b. dla nich kurs.

Na kurs przybyły, mimo marnej komunikacji, 32, osoby ze wszystkich krańców powiatu.

Zainteresowanie naszej młodzieży konkursami jest bardzo duże, najlepiej mówi o tem fakt iż trzech kolegów: Siodłowski, Grotek Teofil i Grotek Józef z Z. M. W. w Głębokiem przybyli na kurs 40 klm. pieszo.

Niech to będzie pięknym przykładem dla innych.

W kursie wzięli udział jako prelegenci: p. Blenau, inspektor hodowlany Wojew. Zw. Kółek Rolniczych, który szeroko omówił znaczenie hodowli dla podniesienia wartości gospodarczej kraju, następnie wychów prosiąt i kur.

Kol. Słoninko Adolf, instruktor Wych. Rolniczego W. Z. M. W. przeprowadził lekcje rachunkowości i dzienniczekowania. Przedmioty rolnicze i warzywnictwo referował kol. Antoniak St., instruktor rolny O. Z. K. R., zaś cel i organizację konkursów i zadanie przodowników w tej pracy omówił kol. instruktor O. Z. M. W.

Na zakończenie kursu przybył szereg gości, jak pan starosta P. Ćwikliński, inspektor samorządowy p. Baranowski W., przewodnicząca Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiety oddz. we Włodawie p. Prawdzicowa, członkowie zarządu O. Z. M. W. kol. Kadłubowska G. i kol. Patorski M. oraz przedstawiciel Urzędu Wojew. p. Bienieg.

Pan starosta Ćwikliński, którego silną lecz ojcowską rękę widać przy wszystkich przejawach pracy społecznej naszego powiatu i który szczególną opieką otacza Okr. Zw. Mł. Wiejskiej, w gorących słowach apelował do uczestników kursu, by w powziętej pracy nie ustawali, lecz by ta praca młodych głów i rąk zapewniała powiatowi i Państwu lepsze jutro.

Następnie p. Prawdzicowa zachęcała koleżanki do pracy, jak również obiecywała współpracę Zw. Pracy Ob. Kobiety ze Z. M. W.

Wreszcie zwiedzono niedawno założoną spółdzielnię tkacką we Włodawie, poczem z uśmiechem zadowolenia kursисти rozjeżdżali się do domów, uwożąc z sobą otuchę w sercu i zapal do pracy, a pozostawiając nadzieję, że ziarno rzuczone, nie padło na grunt skalisty, lecz wyda obfite plony.

Juljan Kaczor.

Piękne prosiaki kol. Marysi Osolińcówny w Podedwórze.

Inspekcja Konkursów.

Dnia 18 sierpnia b.r. z kolegą Kaczorem wyruszyłem na inspekcję do Rozwadówki przy nie-sprzyjających warunkach atmosferycznych, mając przytem zamiast szosy wąskie i karkołomne ścieżki przydrożne, to też przestrzeń 88 km. na rowerach przebyliśmy z przygodami w ciągu 4 godzin i 25 minut, gdzie w normalnych warunkach czas podróży nie trwa więcej jak 3 godziny. Choć zmęczeniu na ciele, lecz weseli duchem, dotarliśmy do zamierzonego celu.

W Rozwadówce wpadliśmy najpierw do kol. Poleszuka, gdzie zastaliśmy chlewik, prosiaka i zapiski w jaknajlepszym porządku. Urządzenie chlewika odpowiada wszelkim wymogom techniki i

Kol. Antoniak st. instruktor rolny i kol. Kaczor na poletku buraczanym kol. Moniuka w Krzywowie.

WZOROWO URZĄDZONY CHLEWIK u Kol. POLESZUKA

w ROZWADÓWCE

higieny. Rezultaty w uprawie i pielęgnowaniu buraków wspaniałe. Punktacja wypadła bardzo dobrze.

U kolegi Sosnowskiego całe urządzenie chlewika dość prymitywne. Prosiak czysty, lecz mało ruchliwy. Notatki dobre. Pielęgnacja buraków trochę gorzej wygląda niż u Poleszuka, lecz jednak rosną one z wielkim rozmachem.

Kol. Zaleszczykówna zaniedbała się w swoich obowiązkach, choć prosiak wesóły i lubi używać dużo ruchu, dając najlepszy dowód, że po otwarciu chlewika w szalonym tempie uciekł, przesadził płot i więcej się nam nie pokazał. Notatek koleżanka wcale nie prowadzi. Obiecuje jednak, że się poprawi.

U kol. Artyszuka Andrzeja ta sama historia. Kolego prosimy brać się do pracy. Kalkulować, rachować i notować koniecznie potrzeba. Bez tego będziemy w niezgodzie.

U kol. Romaniuka Mikołaja byłoby wszystko w porządku tylko brak okna i podłogi w chlewiku, a o bieleniu całkiem zapomniał.

Kol. Skrzyński Jan gdyby tak wybieg i okno zrobił większe, a racjonalniej żywił, toby więcej punktów zarobił. Półko buraczane dość ładne. Buraki aż się uśmiechają.

Troszeczkę z rumieńcem wspomnieć muszę, że tak solidny kol. Winniczuk Grzegorz zaniedbał się w konkursie. Nie stworzył dobrych warunków do życia prosiakowi, a w pracy i zapiskach całkiem się opuścił. Mam nadzieję, że błędy i niedomagania usunie.

Kol. Miciejkówna zaniedbała się w uprawie buraków i głębie wybrała nieodpowiednią, o pielęgnacji zapomniała. Poprawić się koleżanko! Notatki trzeba prowadzić systematycznie.

Dnia 19 lipca wczesnym rankiem wyruszyliśmy na inspekcję do Podędwórza i Opola.

Kol. Osolińcówną zastaliśmy w domu. Robi-

my przegląd. Prosiaki jak łanie. Okna w chlewiku niema, ale warunki wychowu dobre. Praca i zapiski w porządku. Ostrożnie koleżanko ze zbyt intensywnym żywieniem, bo prosiak młody, a już zad za sobą wlece, choć kolega Kaczor zadowolony, że będzie z niego dobra „szperka„ (zadowolone swoje wyraża zawsze głaskaniem prosiaka po grzbiecie co widzimy na zdjęciu).

A nasz Duda Wojciech także okna nie zrobił, zapomniał dawać zieleninę, w której tyle znajduje się witamin, działających dobrze na wzrost, wagę, apetyt i budowę organizmu, dlatego prosiak mizernie wygląda, mimo zadawanej treściwej karmy.

Kol. Duża Stanisław musi się wziąć do więcej racjonalniejszego żywienia, jednak zapiski prowadzi i wszystko naogół w porządku. Więcej okazywać trzeba zainteresowania.

Kol. Łosiuk Teodor o oknie zapomniał. Chlew niesególny. Jednak czystość prosiaka, ruch i notatki dobre. Interesować się trzeba koniecznie i czytać dobrze i uważnie „Siew“!

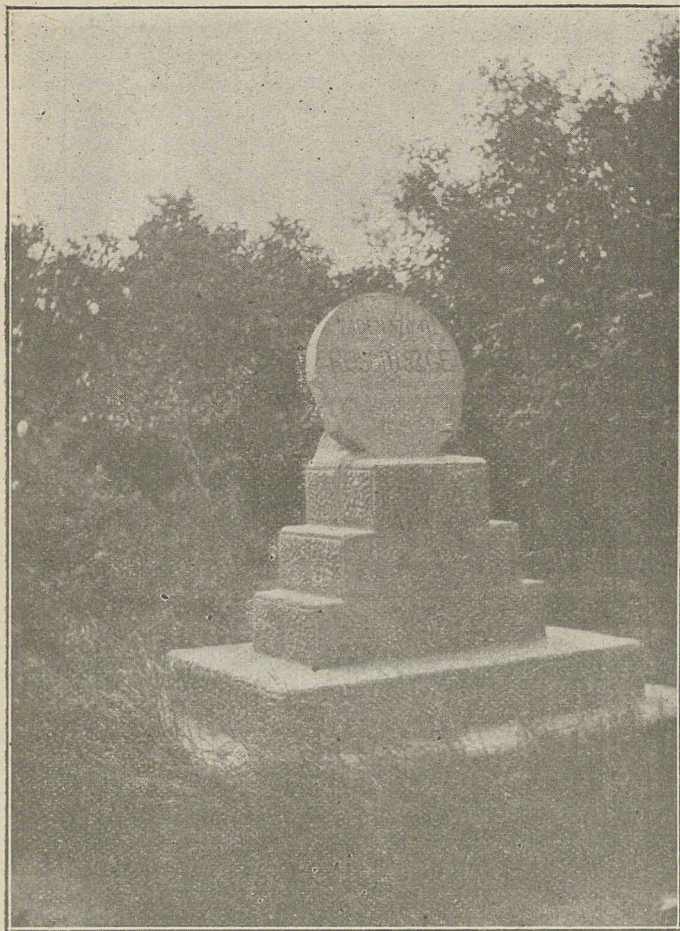
Mostowicz Stanisław prosiaka ma ładnego, ale warunki dał mu słabe. Pracy wkłada za mało i notatki nie szczególne. Pamiętać trzeba o konkursie!

U kol. Lewczuka Józefa, Wawrzyniuka Jana, Oporka Stanisława, Tymoszuka Pawła i Jakubowicza Kaaimierza prosiaki winne lepiej wyglądać, za mało otrzymują karmy treściwej. Jeden Wawrzyniuk zrobił okno, a kol. Oporek racjonalniej żywi od wyminiętej czwórki konkursowiczów.

Stwierdzam, że zainteresowanie wśród kolko- wiczów jest duże. Prawie 96 proc. prowadzi systematycznie notatki, a jeśli u których są braki, obiecali poprawę, co najwymowniej świadczy o poczuciu obowiązku, jaki na siebie wzięli.

St. Kostka-Antoniak,
Instruktor rolny

Pomnik Kościuszki ufundowany przez K.M.W.
w kol. Ratajewicze

Korespondencje

Z Koła Młodzieży Wiejskiej w Łąskach.

Koło nasze, pomimo że zostało zorganizowane niedawno, bo przed ośmiu miesiącami, jednak rozwija się dosyć pomyślnie dzięki dobrej woli p. Gołębiowskiego, kierownika szkoły.

W długie wieczory zimowe robiliśmy zebrania towarzyskie, na których prócz wspólnego czytania „SIE-WU” i innych pism, urządzaliśmy miłe i wesołe zabawy pokojowe.

Niezależnie od tego, trzy razy w tygodniu zbieraliśmy się na lekcję kursu cświatowego dla dorosłych, gdzie naprawdę z przyjemnością słuchaliśmy wykładów p. Gołębiowskiego, który jednocześnie jest prezesem naszego Koła.

Disiaj cieszymy się już ładnym dorobkiem: mamy chór czterogłosowy, jako tako urządzoną scenę, a i wychowanie fizyczne stoi nie na ostatnim miejscu.

Niedawno bo 2 czerwca br. odbył się u nas dzień propagandy P. W. i W. F. na który mimo odległości, zeszli się mieszkańcy prawie z całej gminy. Na program złożyły się: Trójbój, w którym wszystkie trzy nagrody wzięli nasi członkowie — sportowcy, następnie piłkę

siatkówkę rozegrały koleżanki, które i w sporcie nie dają się wyprzedzić kolegom.

Na tych zawodach był u nas Kol. Ciszek Józef Instruktor W. F. Wojew. Związku M. W.

W tym mniej więcej czasie urządzaliśmy też festyn, na który przybyła młodzież z sąsiedniego Koła w Tyśmienicy, z p. Sawiczem, tamtejszym Kier. Szkoły i Prezesem Koła.

Po festynie odbyło się przedstawienie amatorskie p. t. „BABSKA POLITYKA” a chór odśpiewał wiele ładnych utworów.

Na przedstawieniu i festynie był kol. Kaczor Instruktor O. Z. M. W., który nas bardzo do pracy zachęcał.

Mamy nadzieję że praca nasza pójdzie na coraz lepsze tory, gdyż wolnego czasu nie marnujemy w karczmach, lecz staramy się go wykorzystać Bogu na chwałę i ludziom na pożytek.

T. Daciuk.

Z Koła Młodzieży Wiejskiej kol. Ratajewicze.

Koło Młodzieży Wiejskiej w kol. Ratajewicze istnieje już od dłuższego czasu i przechodziło różne koleje w swej działalności. Mimo jednak zmian prób, niepowodzeń i potykań się, mamy dziś już ładny dorobek.

Swego czasu został wzniesiony u nas pomnik T. Kościuszki, który uległ zniszczeniu, aż dopiero w r. 1927 Koło nasze z dobrowolnych składek swych członków odbudowało go i otoczyło opieką.

Poświęcenie tego pomnika odbyło się 3 maja 27 r. przy licznej zgromadzeniu publiczności i nauczycielstwa z dziatwą szkolną z pobliskich wiosek.

Nie przestaliśmy na tem, lecz zawsze staraliśmy się pójść naprzód, mimo że przeżywalismy i ciężkie chwile, gdyż odeszli conajlepsi członkowie do wojska, Naszemu Kołu groził wtedy upadek.

K. M. W. w kol. Ratajewicze

Udaliśmy się więc do sąsiednich wiosek, by tam młodzież poruszyć i połączyć się z nimi.

Powstało wtedy wspólne Koło pod nazwą Łyniew-Dołholiska. Nie szła jednak dobrze praca w tem Kole, ze względu na to, że członkowie mieszkali w promieniu 5 kilometrów, a więc nie zbierali się regularnie i punktualnie na zebrania, bo naprzykład dla koleżanek było to często niemożliwe.

Wróciliśmy więc do swojej kolonii, wciągnęliśmy do Koła młodsze pokolenie. Wzięliśmy się do pracy ze zdwojoną energją, dzieląc całokształt pracy międzysekcje, i tak powstała sekcja Oświatowo-teatralna W.F. i P.W., przysposobienia rolniczego, rozrywkowa, oraz stworzono komitet opieki nad placem Kościuszkowskim.

Mimo trudnych warunków, gdyż nie mamy nawet własnej sali, to jednak od wiosny b. r. urządziliśmy 5 przedstawień amatorskich z nie wielkim dochodem, 7 zebrań ogólnych, 8 zebrań Zarządu oraz w dniu 3 maja br. urządziliśmy obchód, urozmaicony zawodami sportowymi, deklamacyami i t. p.

Na zakończenie zaznaczyć muszę, że przez cały czas pracy naszego Koła niezrównane zasługi położył kol. Władysław Tarkowski, to też kochamy go jak brata.

Bronisław Korpysz.

Z K. M. W. w Tyśmienicy

O pracy naszego Koła pisałem już parę razy w „Ziemii Włodawskiej” i stwierdzić muszę, że rozwija się ona w dalszym ciągu nieźle.

Dzisiaj nasunęło mi się na myśl zebranie Koła z okazji przyjazdu kol. Kaczora J. instruktora K. Z. M. W.

Miałem jest dla nas to wspomnienie dlatego że kol. Kaczor zrobił nam wtedy niespodziankę.

Mianowicie: w niedzielę dnia 16 IV. b. r. postanowiliśmy zrobić wspólne zdjęcie Koła, pan Kierownik szkoły i jednocześnie nasz prezes Sawicz Miecz. pojechał po fotografa do Parczewa, gdzie spotkał kol. Instruktora i ku naszemu wielkiemu zadowoleniu przywiózł go z sobą do Tyśmienicy.

Zrobiliśmy wspólne zdjęcie; poczem przeszliśmy do sali szkolnej, gdzie kol. Kaczor miał pogadankę o pracy w Kole. Później wyszliśmy do ogrodu, by się ogólnie zabawić.

Ileż tam było życia ileż radości, przy wszystkich zabawach jak „Trzeciak” „Pastor” „Kotka i myszkę” „Bum” i wiele innych, wprost nie mogliśmy się rozejść. A gdy zaszeło ku temu konieczność ze względu na porę, rozeszliśmy się z zadowoleniem w duszy i uśmiechnięci na twarzy.

Tadeusz Borys

K. M. W. w Tyśmienicy

przybył do nas kier. Szkoły Pow. w Dołholisce p. Filipowicz, który na wniosek młodzieży tutejszej przebudził nasze Koło z tego snu w dniu 29 grudnia 1928 roku.

Potrzebę istnienia tego Koła w tej uroczystej chwili uczuło 19 tu kolegów i 10 koleżanek, w której to liczbie, przystąpiono do wspólnej pracy i pokonania pierwszych przeszkód organizacyjnych. Liczba członków z każdym dniem się powiększała i stanęła na 60-ciu, poczem w dniu 14 marca b. r. pożegnaliśmy się z kol. L. Szubarczykiem, dzielnym pracownikiem Koła, którego powołano na służbę Ojczyźnie,

Z ramienia kol. prezesa P. Puleszuka na urządzanie zebrań wszelkich ot zymaliśmy lokal w jego mieszkaniu. Widząc jednak iż rodzina kol. prezesa na tem wiele cierpi, wszczęliśmy starania o inny lokal, który z trudnością wyjednaliśmy u miejscowego kier. Szk. Pow. p. J. Prokopiuka. Tam zaczęliśmy się zbierać z początkiem wiosny, z którą przewidzieliśmy jaśniejszą przyszłość, ponieważ zjedналиśmy do Koła p. kierownika tejże szkoły.

Miało jest wspomnieć, że Młodzież nasza rozumiała potrzebę organizacji i energicznie zabrała się do pracy, by zapewnić społeczeństwu lepszą przyszłość. Musimy zaznaczyć że pomimo tak ostrej zimy i śnieżnych zawiei jako też marnej komunikacji, punktualnie zawsze na każde zebranie przybywała chętnie, by wspólnie zaradzić złemu, lub pogawędzić czy się też tylko nawet pobawić.

W pierwszych początkach swej pracy by świecić przykładem, zaprenumerowaliśmy Kursy Staszica Męskie i Żeńskie, które czytaliśmy dwa razy w tygodniu. Wiele z kolegów i koleżanek przystąpiło do konkursów rolnych, których praca i zainteresowanie się przepowiada piękny plon. Pomimo tak wielkiej przeszkody, jak brak lokalu na urządzenie przedstawień, potrafilismy zorganizować cztery przedstawienia a dochód z powyższych przedstawień przeznaczono na pokrycie kosztów teatralnych i zakup płótna na dekorację.

Z KOŁA MŁODZIEŻY WIEJSKIEJ W ROZWADÓWCE

Pow. Włodawskiego.

Koło Młodzieży Wiejskiej w Rozwadówce oddawna jest już założone, ale niestety zasnęło twardym snem i spało przez kilka lat. Nareszcie

PO ZWYCIĘSTWO W PRACY.

Koledzy z Rozwadówki też nie zaniedbują się w pracy.

Zaledwie pozwolić możemy na jeden egzemplarz „Siewu“ który czytamy po każdym ogólnym zebraniu, ponieważ chcemy wiadomością podzielić się wszyscy. Szereg prac mamy przed sobą które od razu wykonać nie jesteśmy w stanie z powodu przeciążenia budżetu w tym roku, bo wkładka miesięczna od członka 25 gr. to dochód niezbyt wielki, który jednak musi pokryć wszelkie rozchody, jak potrzeby organizacyjne i inne.

Ale mamy nadzieję że w tym roku Koło nasze oczyścimy z wszelkich chwastów ponieważ jesteśmy silnie zorganizowani i śmiało możemy ruszyć w drogę z nadzieją że pokonamy naszych przeciwników i usuniemy dyktando trudności a z tą chwilą będziemy spokojnie pracować.

Poleszuk

Z Koła M. W. w Głębokiem

Koło Młodzieży w Głębokiem istnieje od lutego 1924 roku.

Pomimo różnych usterek Koło tutejsze nieprzerwanie jest czynne i w miarę możliwości ujawnia swą działalność w kilku dziedzinach pracy: kulturalno-oświatowej, n.p. zakładanie poletek doświadczalnych i tworzenie biblioteki (obecnie 250 tomów). Już była wzmianka w „Ziemii Włodawskiej“, że mamy świetlicę pod nazwą Domu Ludowego i czterolampowy radio-odbiornik. Co prawda Koło zdobyło to nie własnym wysiłkiem, ale przy pomocy ludzi dobrej woli, a więc wielu gospodarzy z tutejszej wioski oraz Sejmiku Włodawskiego.

Obecnie całym dążeniem Koła jest aby umeblować Dom Ludowy, gdyż nie mamy w nim żadnych mebli. Dochód z przedstawień idzie na powiększenie biblioteki i utrzymanie radja.

Liczyliśmy, że przez kilka lat będzie się mieścić szkoła w Domu Ludowym i w ten sposób uzyskamy pieniądze, które obrócimy na dokończenie i umeblowanie domu. Tymczasem szkoła mieściła się tylko dwa lata, gdyż Głębokie Przyłączono do Uścimowa, a pieniędzy z czynszu dzierżawnego starczyło tylko na ważniejsze dokończenia w tym domu, a na umeblowanie brak. W dodatku niektórzy gospodarze, dążą do sprzedania Domu Ludowego i mówią: „co mi po naszej świetlicy, jeżeli w niej niema nawet gdzie usiąść wygodnie“. Mamy nadzieję, że przy pomocy światlejszych jednostek ze starszego społeczeństwa puste lokale w domu ludowym doprowadzimy do porządku. W 1927 r. Koło tutejsze utworzyło sekcję wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Po nawiązaniu kontaktu z władzami wojskowymi, zaprosiliśmy do współpracy Koło w Uścimowie i Maśluchach, gdyż samo Głębokie z powodu niedostatecznej ilości członków nie mogło utworzyć oddziału przysposobienia. W ten sposób powstały oddziały przysposobienia wojskowego w Uścimowie i Drozdówce. W oddziale przysposobienia w Uścimowie członkowie Koła Młodzieży w Głębokiem zajmowali dotychczas dominującą rolę. Z liczby 5 osób które ukończyły kurs przysposobienia wojskowego — 4 osoby przypada na Koło Młodzieży Głębokiem.

W dniu 16 czerwca odbyły się zawody spor-

towe w Uśeimowie w których brali udział nietylko członkowie Koła.

Drugą nagrodę uzyskał członek Koła w Drodówce, Jan Borówka, a trzecią członek Koła w Głębokiem Jan Zakrzewski. Obecnie Koło Młodzieży w Głębokiem przystąpiło do konkursów ale ta sprawa idzie kulawo, ponieważ niektórzy konkursowicze nie wywiązują się należycie ze swych obowiązków.

Trzeba stwierdzić z całą szczerością, że niektórzy członkowie i członkinie koła swem postępowaniem źle wpływają na całokształt pracy w Kole., Tacy sobie myślą, że już wszystkie rozumy posiadli, cała praca w kole powinna polegać na bawieniu się. Ci zawsze nie mają czasu przyjść na zebranie i zapominają o płaceniu

Kazimierz Smagorowicz.

Sekretarz Koła

Przyp. Red. Nie zniechęcajcie się tem Koledzy! To są ustěrki, które istnieją wszędzie. Przyjdzie cześ, że i one znikną jak wszystko, co złe, zniknąć musi.

Praca K. M. W. w Sławatyczach.

Zeszłego roku przystąpiliśmy do gromadzenia materiałów na mający się budować dom ludowy, rezultaty tej ponad siły pracy są następujące:

Zgromadziliśmy 40³ metrów kamieni na fundamenta kupiliśmy 125 metrów cementu z którego obecnie wyrabiamy pustaki, zakupiliśmy materiał na stolarkę i wykonaliśmy ją. Miejscowe społeczeństwo, widząc dobre chęci naszego K. M. W. ofiarowało nam z własnego lasu 22 szt. drzewa. Drzewo to zaraz starliśmy na deski, tak że obecnie wszystkiego materiału mamy już przeszło na pięć tysięcy zł.

K. M. W. Straż ogniowa i P. W. i W. F. są to ci sami członkowie, którzy pracują wspólnie i wspólnie budują dom ludowy oraz remizę, należąc jednocześnie do czterech organizacji. Istnienie naszego koła liczymy od 1924 roku.

Przedstawień urządziliśmy w tym roku 5, zabaw 7 Instruktor O. Z. M. W. był u nas 2 razy. Zawsze, wldzianny mile przez swych współkolegów. Do konkursów przystąpiliśmy otrzymując 19 prosiąt, przy rozdawaniu których był obecny kol. Instruktor Kaczor.

Jaj posadzono 100 sztuk, Uprawiamy buraki i założyliśmy ogródki kwiatowe. Z kwiatami było najwięcej kłopotu bo koleżanki, nie otrzymawszy nasion nie łatwo dały się namówić na założenie ogródków, siejąc własne nasiona. Szkoda wielka że ich skromna jakoby praca, a wymagająca wiele zachodów nie będzie mogła być zawieszona na wystawę.

Z kol. pozdrowieniem
L. Dejczman.

Do

Starszego Społeczeństwa pow. Włodawskiego

Niektórzy z pośród starszego społeczeństwa z niewytłómaczonych powodów ignorują K. M. W. wogóle, a są nawet jednostki, co hamują rozwój pracy takowym.

Otóż dla przykładu naszym starszym obywatelom podaję krótki życiorys członka naszego koła w Sławatyczach kol. Pruniewicz Jakóba.

Jest to staruszek liczący 72 lata. Pamięta on czasy unickie, sam na własnych plecach wyczuł świst nahajki kozackiej. Długo nie wstępował do naszej organizacji, ale widocznie przekonawszy się o tem, że cel, do którego dążymy, ma wytkniętą drogę, zapisał się dwa lata temu jako członek naszego koła. Obecnie nosi znaczek związkowy, szczyci się tem i świeci przykładem dla innych.

Bywa na każdym zebraniu i służy nam niejednokrotnie dobrą radą. Zwracam się z gorącym apelem do starszego społeczeństwa naszego powiatu by weszło w ślady naszego kol. Pruniewicza Jakóba, a zgóry zapewniam, że młodzież tych kół, które będą miały w swym gronie starszych pracowników, będzie ich szanować i poważać, tak jak my szanujemy i poważamy naszego kolegę — staruszka.

kol. L. Dejczman

Dzień propagandy P. W. i W. F. gm. Sławatycze K. M. W. na zawodach.

Dnia 21/VII odbyły się w Sławatyczach zawody sportowe i strzeleckie z małokalibrowej broni.

Do zawodów stanęli zawodnicy naszego koła i zdobyli wszystkie nagrody, a to dlatego, że P. W. i W. F. składa się przeważnie z członków K. M. W.

I miejsce w trójbój	kol. Szalecki T.	35 punk.
II "	" Bobryk St.	29 "
III "	" Dejczman Zdz.	25 "
I miejsce w strzelaniu	Ratyński Henryk	85 punk.
II "	" Szalecki Tadeusz	78 "
III "	" Sawaniuk Sz.	72 "

W zeszłym roku Sławatycze miały I miejsce, a w tym roku z powodu tego że będą w końcu września zawody okręgowe we Włodawie zobaczymy naszą sprawność fizyczną, na takowych.

Na zawody okręgowe powinna cała nasza młodzież przyszykować się należycie, aby pokazać miejskai młodzieży że i my na wsi trenujemy się. że nie śpimy, że mamy oczy otwarte. Bódcem do sprawności fizycznej niech będzie to upomnienie, a więc Młodzieży Wiejska „Czuwaj“.

Z kol. pozdrowieniem

L. Dejczman

Z podokręgu Opolskiego.

Jest tu kilka ładnych Kół Młodzieży jak Zaliszcze, Hołowno, Opole, Podedworze, Ratajewicze, Łyniew, Rozwadówka, Wisznice i Dubica. Niektóre napisały o sobie same, a o niektórych wspomnieć mam zamiar.

Zasługuje tutaj na uwagę K. M. W. w Zaliszczu które własnym wysiłkiem wybudowało dom ludowy, zorganizowało czytelnię i t. d.

Koło to powstało dosyć dawno i pracą swą może służyć innym jako dobry przykład.

To też sąsiedzkie Koło w Podedwórzcu stara się iść iść jego śladami, bo już w tym roku łącznie z Oddziałem Straży Pożarnej budują remizę murowaną.

Nie brakło tu inicjatywy kolegi Jakóbowicza jak i pomocy samorządu gminnego.

Sami członkowie Koła są trochę leniwi i trudno się dopatrzeć przyczyny tego, ale mamy nadzieję, że pójdą śladami koleżanki Marysi Osolencówny, która się stara zawsze żeby koleżanki nie pozostawały w tyle lecz pracowały narówni z kolegami.

Opolanie niedawno bo przed paru miesiącami zorganizowali Koło a wystawili już parę sztuk i jest nadzieja że praca pójdzie.

Do lepszych kół należy też Hołowno, które zdając sobie sprawę z wielkości swego zadania, zajmuje się prawie wszystkimi zagadnieniami życia wsi.

Pracą kierują tutaj niezmordowani koledzy Sączuk Franciszek i K. Pytel: oby praca ich przyniosła obfite plony.

W Łyniewie kolega Kocjan chciałby ze swej wioski zrobić raj, a ponieważ mu chęci nigdy nie brak, więc tam jakoś idzie. A kolega Filipowicz co może to dla Koła robi. Owocem tego jest piękny chór czterogłosowy sekcja oświatowa i wychowania rolniczego.

W Wisznicach koło niedawno powstało i aby tylko kolega Kolejko w pracy nie ustawał, to napewno dobrze będzie.

Zaś Dubica ma tyle rozmachu i chęci że miło przybyć do nich na zebranie i posłuchać jak radzą nad różnymi sprawami, szkoda tylko że się rzekli konkursu wychowu prosiąt.

Ale prezes kolega Osypiuk zapowiada, że się w przyszłym roku zaległości odrobi.

Kar.

Z podokręgu Uścimowskiego

Koła Młodzieży Wiejskiej gm. Uścimów w myśl zasady w „Gromadzie siła” postanowiły swego czasu połączyć się w Podokręgi, wykonywać wspólnymi siłami poważniejsze przedsięwzięcia.

W tym celu dnia 8 grudnia u. r. zebrały się w sali gm. Uścimów delegacje następujących Kół: Uścimów, Drozdówka, Głębokie, Maśluchy i Orzechów Nowy. Tak się złożyło że na ten dzień przybył także kol. Kaczor Instruktor O. Z. M. W.

Sala była przepełniona młodzieżą. Zebranie zagał kol. Olkowski, Prezes Koła Uścimów następnie kol. Kaczor miał referat „Ideologia Z. M. W.” oraz znaczenie tworzącego się Podokręgu.

Po referacie otworzono dyskusję w której wypowiadali się kol. Domaszewski Prezes Koła Głębokie kol. Kondracki z Drozdówki i kol. Borówka i inni.

Postanowiono wyłonić radę Podokręgu w skład której weszły Zarządy wszystkich Kół, a te następnie miały z pośród siebie wybrać prezydium.

Owocem pracy Podokręgu, jest już pomnik poległym powstańcom z 1863 r. wybudowany na cmentarzu w Uścimowie, dzięki inicjatywie kol. Olkowskiego i Zarządu Koła Uścimów.

Przyznać trzeba że Gmina Uścimów jest na ogół ruchliwą dzięki ludziom dobrej woli, którzy rozumiejąc potrzebę kulturalnego podniesienia wsi pracują dla niej z całym poświęceniem.

Najstarszym Kołem w gminie Uścimów jest Drozdówka, które nieostygając w zapale przez szereg lat pracę prowadzi. Starsze społeczeństwo, doceniając to, oddało Kołu do użytku dom z kawałkiem gruntu, które są własnością gromady. Dzięki temu Koła mają swoją świetlicę, a na gruncie półka doświadczelne z nawozami, praca więc idzie dzięki takim ludziom jak kol. A. Kuszyk kier. szkoły, Kondracki Kołodziej Borówka i inni.

Obok Drozdówki jest Koło w Głębokiem które dzięki kol. Domaszewskiemu stara się jako tako pracę prowadzić, wspólnie z starszymi wybudowano dom ludowy, utworzono sekcje p. w. i w. f. i inne. Sam Uścimów ma dużo szczyrych chęci, tylko jakoś coś stale przeszkadza, kol. Olkowski stara się przeszkody pokonać i wychodzi zwycięsko, ale to mu za dużo sił abserbuje, praca jednak jakoś idzie.

Gorzej jest w Maśluchach, kol. Jurko całkiem się opuścił, mimo że kol. Instruktor wielkie w nim pokładał nadzieje. Kolego Jurko! wstyd spać, mając tak dzielnych sąsiadów, trzeba z żywymi naprzód iść, bo inaczej będziemy w niezgodzie.

Natomiast już Orzechów Nowy całkiem co innego. Tam Koło pracuje, choćby kol. Wójcik Jakób nie chciał to kol. Muzyka Józef mówi: „trzeba robić, chociażby dlatego, że prosiaki konkursowe dobrze się chowają”.

Kolego Jakóbie, ruch w interesie to grunt, pamiętajcie. Do podniesienia tutejszego Koła przyczynił się w znacznej mierze p. Siema, kier. szkoły.

W Podokręgu uścimowskim jeszcze jest jedno Koło w Jedlance Nowej, które dawno istnieje. W tym roku przystąpiło do konkursu uprawy buraków, tylko z notatkami coś tam nie w porządku. Róbcie koledzy notatki w zeszytach, bo za to 40 punktów otrzymać można od komisji inspekcyjnej.

C z e ś ć

Kar.

Ciernistą drogą.

Wbrew zakusom, demagogicznym wicherzom i tendencjom odśrodkowym front Związku Młodzieży Wiejskiej nie załamał się.

Z walki tej wyszedł wypolerowany, skryzalizowany i błyszczący jak pług „pracowity”.

Wzmocniły się stare szeregi — narosły nowe wartości twórczej pracy życia społecznego.

Dowodem że tak jest, to pozytywne dane realnej pracy ostatnich sezonów, wszędzie tam, gdzie zatknęliśmy nasz sztandar.

Z dumą i radością obserwujemy rzeczową i systematyczną pracę Młodzieży naszego powiatu w kierunku stosowania nowych zdobyczy techniki uprawy roli, nawozów sztucznych, hodowli i t. d.

Więcej oświeceni Ojcowie witają te nowości z uznaniem i radością, bo widzą, że w przyszłości

oddadzą swój warsztat pracy dzielnym majstrom, którzy potrafią jeszcze go ulepszyć.

Rzecz ma się jednak odwrótnie, tam gdzie niema tego zrozumienia, lub gdzie brak porozumienia, a co gorsza gdzie jest między ojcem a synem niezgoda.

W tym wypadku jest zwykle wina obopólna.

Ile to jest wypadków, w których ojciec jakkolwiek jest już niedołężny, to jednak zazdrośnie dzierży ster gospodarstwa we własnej ręku i nie pozwoli na żadne zmiany ani ulepszenia, chociaż ma syna już dorosłego, posiadającego własną rodzinę, który dzięki postępowi czasu i nabytej wiedzy potrafiłby z lepszym skutkiem poprowadzić gospodarstwo.

Syn u takiego ojca odgrywa rolę tylko wykonawcy parobka.

Nie powiem, by tego rodzaju zła dyktatura nie miała czasami podstaw, bo widziałem znowóż synów takich, którzy uzyskawszy samodzielność nie dali ojcu kawałka chleba.

Drugim powodem to często ślepa zarozumiałość i lekceważenie ojców przez synów.

Częstokroć syn, który liźnął trochę oświaty, uważa już ojca swego za niegodnego, nierównego sobie towarzysza do dyskusji i omawiania spraw o których wyrobił sobie inne pojęcie.

Serce ojcowskie odczuje to instyktownie i zasklepi się w sobie, bo swój honor ojcowski i wiek słusznie ceni.

Mało widziałem synów którzyby przyszli do domu z gazetą lub książką, przeczytali je ojcowi nieumiejącemu czytać i omówili wspólnie rzecz przeczytaną.

Ojciec znowóż o to nie poprosi, bo mu wstyd na to nie pozwala.

Prosi go tylko wtedy, kiedy go konieczność przycisnie, wtedy gdy przyjdzie jakiś nakaz państwowy, lub inne pismo urzędowe.

Nic więc dziwnego, że wskutek takiej dysharmonii nie wszędzie i nie każdy syn ma łatwe pole do własnych doświadczeń bo mu upór uciążliwego ojca na to nie pozwala, lub często gderanie jego przeszkadza.

Jestem jednak głęboko przekonany, że poprawa warunków zależy od odpowiedniego postępowania syna, którem może zrobić z ojca współpracownika wszystkich swoich doświadczeń, postawi go w innej roli w domu, wyjdzie na korzyść gospodarstwa a pośrednio i Państwa bo pomnoży dobro społeczne.

Drugą sprawą, którą chcę tu poruszyć to — politykierstwo tych szermierzy słowa, nie tylko obrońców naszej wsi.

Nie piszę tego z obawy o całość naszej kadry związkowej, bo w masach młodzieży naszej tkwi głęboko instykt państwowy, dlatego też tak mizerne są wyniki wytężonej pracy tych, którzy za obce pieniądze prowadzą destruktoryjną pracę przeciwko naszej Ojczyźnie, której wolność zdobyliśmy wysiłkiem i krwią tysięcy ofiar wszystkich zawodów i stanów.

Nie chodzi o nas bo my twardo stać będziemy pod naszym sztandarem, lecz chodzi o tą brać naszą jeszcze nieświadomą, niezorganizowaną, którą partyjniactwo obietnicami ciągnie w opłotki swego zachwaszczonego folwarku.

Co ci judasze nam dać chcą, widzimy po tem co już innym dali.

Dlatego obowiązkiem naszym jest zwrócić nieświadomym uwagę, ostrzedz ich przed śmiertelnym jadem obcych żmij, którzy chcą im wlać do krwi bo nie tylko my się od nich odwrócimy, jak od trędowatych, lecz spotka ich jeszcze zasłużona kara, która rujnuje najbardziej kwitnące gospodarstwa, — a gdy w dodatku zostaną sami, — wtedy „samopomoc” — trudna.

Wtedy padną, jak paść musi wszystko zło, które podejmuje walkę z ustrojem i nakazami państwowo-twórczych idei.

Pamiętajmy więc, żeby to ciernie usuwać z dróg naszych młodych braci.

Okręgowy Związek
KÓŁEK ROLNICZYCH
we Włodawie.

Włodawa, dn. 5 sierpn. 1929 r

L. 240.

Do Kółek Rolniczych w Powiecie.

W sezonie jesiennym b. r. projektujemy przeprowadzić półka doświadczenia w następujących miejscowościach: półka odmianowa z żytem z zastosowaniem pełnych nawozów sztucznych: w Rozwadówce, Ratajewiczach, Wereszczynie, Uścimowie, Korolówce, Hańsku, Dołhobrodach, Polubiczach, Podedwórzcu i Chmielowie.

Odmiany żyta: Puławskie, Wierzbiańskie, Petkus i Sobieszczyńskie.

Z pszenicą: w Rozwadówce, Ratajewiczach, Uścimowie, Hańsku i Woli Wereszczyńskiej. Odmiany pszenicy: Wysokolitewka, Puławka i Banatka.

Półka pod żyto i pszenicę wynosić będą 500 m. kw. Wysiew ziarna 6 kg. na 500 m. kw.

Półka nawozowa z dwukrotnym powtórzeniem 600 m. kw. przeprowadzi się: w Krasówce, Sobiborze, Krzywawierzbie, Lubowierzu, Brusie, Wisznicach, Dubicy, Łyniewie, Kaplonosach, Wyrkach, Orzechowie Nowym, Wygnance i Żukowie.

Półka łąkowa o przestrzeni 800 m. kw. z podsiewem traw na wiosnę: w Szumince, Orchówku, Różance, Dołhobrodach, Załuczu, Wereszczynie, Lacku, Nietiahach, Holi, Wyrkach i Siedlikach,

Nawozy pomocnicze i ziarno siewne Kółkowicze (którzy opłacili składkę członkowską) otrzymają bezpłatnie.

Jednocześnie prosimy o nadesłanie zgłoszeń celem porobienia ewentualnych z mian.

W sprawie pokazów i konkursów w naszym powiecie załączamy ogłoszenia. Obowiązkiem jest każdego Zarządu Kółka Rolniczego rozpowszechnianie reklamy na miejscu pokazów i konkursów jakoteż zlustrowanie i zebranie w swoim okręgu: koni, krów, trzody chlewnej i t. p. sporządzenie listy gospodarzy którzy swoje sztuki przyprowadzą na pokaz oraz na zebraniach i prywatnie wzbudzać należy zainteresowanie wśród kółkowiczów i tych którzy nie należą do organizacji.

Przypominamy o zwrócenie uwagi kółkowi-
czów na poprzednie okólniki № 9, 10 i 11.

Pamiętać należy o wczesnych podorywkach
pod zasiewy i rośliny okopowe.

Najwyższy czas zamawiać doborowe ziarna,
nawozy sztuczne, tworzyć sekcje maszynowe i
zamawiać drzewka owocowe.

Podajemy do wiadomości, że Państwowy
Bank Rolny udziela kredytu na zakup bydła roga-
tego, owiec, trzody chlewnej i na urządzenie go-
spodarstw drobiowych i pasiek.

Terminy kredytów nie będą przekraczać
trzech lat.

Kredyty będą udzielane przez Powiatową
Kasę Komunalną.

Wszelkich informacji i wskazówek udziela
Instruktor Rolny.

Antoniak Stanisław
Instruktor Rolny

w/z Prezes O.Z.K.R.
Fedyn Władysław

C. T. O. i K. R.

Związek Kółek Rolniczych i Młodzieży Wiejskiej Województwa Lubelskiego
OKRĘGOWY ZWIĄZEK KÓLEK ROLNICZYCH i MŁODZIEŻY WIEJSKIEJ
pow. Włodawskiego

Celem zapoznania się ze stanem hodowli koni, rogacizny i nierogacizny, nagromadzenia
wybitnego materiału rozplodowego, przeprowadzenia licencji wykazania największej pro-
dukcji roślin okopowych, kłosowych i warzywnych z hektara i racjonalnej hodowli, oraz
złustrowania maszyn i narzędzi rolniczych, jako też ziarna siewnego i nawozów sztucznych

urządza dnia 1-go października 1929 r.,

W PARCZEWIE POKAZ

i w dniu 10-go października r.b.

we Włodawie

POKAZ i WYSTAWĘ KONKURSÓW

na pokaz przyprowadzać należy:

W dziale bydła rogatego: buhaje, krowy i jałownik bez ograniczenia wieku
i rasy przeważnie należy prowadzić bydło rasy czerwonej polskiej.

W dziale trzody chlewnej: knury, maciory, prosięta odmian miejscowych, a zwa-
szcza uszlachetnione rasą wielką angielską.

W dziale owiec: odmiany ras krajowych, a więc: świniarki, wrzosówki krukówki
uszlachetnione rasami owiec cienkowłnistych i mięsnych.

W dziale drobiu: materiał podrasowany odmianami ras obcych jajonosnych
i mięsnych, a zwłaszcza uwzględnić należy rasy krajowe szarych i białych kur zielonózek,
oraz gęsi pomorskich.

W dziale roślin kłosowych: żdźbła żyta, pszenicy- owsa, jęczmienia odmiano-
we-siane siewnikiem lub przesadzone, wyrwane z korzeniem związane po kilkanaście
żdźbeł razem.

W dziale konkursowym: zespoły wychowania rolniczego Kół. Młod. Wiejsk.
przywiozą na wystawę swoje eksponaty jak: świnię, kury, buraki, ziemniaki, kapustę
i kwiaty; zespoły Kół. Rolniczych: buraki, ziemniaki i siano.

Za wyróżnione sztuki na pokazach rozdawane będą nagrody w listach pochwalnych
Cent. Tow. Org. i Kół. Rol. w wysokich premjach pieniężnych przez Ministerstwo Rol-
nictwa. W czasie wystawy odbędzie się sądenie eksponatów przez specjalną komisję
i rozdanie nagród.

Godz. otwarcia pokazu i konkursów 10 rano.

Wszelkich informacji i wskazówek udziela Okręgowy Zw. Kół. Rolniczych we Włodawie.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian w nadesłanych artykułach. Artykuły i korenspon-
dencje do druku należy pisać tylko po jednej stronie. Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

Redaguje Komitet Redakcyjny.

Redaktor odpowiedzialny Stanisław Podkowa

Za tekst ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.